

Sampo. Leppeä kesäinen ilta oli saanut väen liikkeelle. Kaverukset Seppo ja Väinö istuivat Pohjan-akan hovin pienessä nurkkapöydässä särpien varovaisin ryypyin yhteisestä tuopista. Kuuma päivä joka iltaa oli edeltänyt oli herättänyt miekkosten janon, joka tuskin kovin syvässä unessa oli ollutkaan. Harvoin oli. Tarkoin laskien olivat yhteiset ropokset riittäneet juuri ja juuri yhteen pieneen oluttuoppiin. Väinö, joka kaksikosta oli nopeaälyisempi ja sutjakampi mielenliikkeiltään vahti tarkoin kumppaninsa ryypyn mittaa ja sovitti oman siemailunsa niin, ettei ainakaan tappiolle jäänyt. Seppo oli harkitsevampi ja vakaaluontoinen miehenjärkäle, joka vaistomaisestikin luotti siihen, ettei heiveröisempi kumppani yrittäisi mitään koirankepposta. Kiivastuessaan nokikourainen kyläseppä saattoi laamasta sen verran kiukkuisen korvaimlikan, että Väinön kokoluokan mies liitelisi useammankin kyynäränmitan ilmojen teillä. Siispä oluttuopillinen jaettiin hyvinkin veljellisessä mittasuhteessa jokseenkin tasapuolisesti. Väinö, joka selkeästi näytti huolestuvan saatavilla olevan virvokkeen hupenemisesta jo alkuillan ensimetreillä, loi lausumaan: - Kuuleppa Seppo. Eiköpä vain olisikin erinomainen asia, jos meillä olisi semmonen rahantekorakkine, joka rahaa rätkyttäisi aina tarpeeseen. Semmonen sampo, josta vain sataasia nyppisi. Eiköpä vain olisi hieno homma? Aatteleppa! Seppo Kuunteli kaverinsa ilkamointia ääneti tovinverran. Kuin ajatuksissaan kietoi lapiomaisen, hiilipölyn mustuttaman kämmenensä tuopin ympäri ja kaatoi loput oluet kurkkuunsa. - Perr..., joit sitten kaikki, älähti Väinö. Seppo ei ollut moista kuulevinaan, vaan totesi möreällä kurkkuäänellään kommenttina Väinön aiempaan pohdintaan. - Ka, saatampa tummosen takoa. Kirjokannen kilkutella ----- Kului viikko, kului toinen. Eipä näkynyt Seppoa Pohjan-akan hovissa, eipä kyllä muutoinkaan. Väinö alkoi jo huolestua kaverinsa katoamisesta. Kyseli tutuilta kuulumisia. Olihan joku nähnyt Seppoa, tosin harvakseltaan. Kuului pajassaan viihtyvän aamusta pitkälle iltaan. Väinökin oli taas saanut rahaa, ja tuttu juomapaikka oli tietysti oikea paikka vähien varojen sijoitteluun. Ilta oli hilpeä ja iloinen, mutta hieman tutun kaverin puuttuminen seurasta kavensi tunnelmaa. Vaan silloinpa saapui Seppo. Sylissään kantoi kummaa rakkinetta. Eipä ollut moista nähty. Ei kuunaan päivänä. Ei nähty. Eikä kuultu kussaan olevaksi. Oli siinä väriä ja kiiltävää vaskea. Kirjavaksi oli kansi koneessa koristettu. Luvan Pohjan-akalta saatuaan sovitteli Seppo laitteen eteisaulan seinustalle. Kaiveli taskustaan kolikon ja rakohon rahasen laittoi. Käänsi koneen kupeessa olevasta kahvasta ja silloin alkoivat kannessa olevat rullat pyöriä. Kilinää, helinää ja jopa säveliä kuului koneen kätköistä. Aikansa rullat pyörivät ja pysähtyivät sitten yksi kerrallaan. Somasti sattuivat sitruunankuvat rullissa kohdalleen ja rakkineen kupeessa oleva kulho alkoi helistä siihen ropisevien rahojen äänistä. - Perhana vieköön. Siinäkö se nyt on. Kirjokansi, rahantekorakkine, jopas vain onkin. Annappa kun minäkin kokkeilen, innostui Väinö - Äläpä veikkonen ropojasi tuhlaa. Anna kansan kokkeilla, kirjokantta kilkuttaa. Tarkoin olen asian miettinyt. Huolella hommaan ryhtynyt ja tuoton tuosta turvannut. - Antoihan tuo sinullekin kolikot korkoineen takaisin, miksi siis ei minullekin. - Antoi, antoi, kun asetin. Ansaksi tämän ajattelin. Hiukan antaa hiukan ottaa. Ottaa aina enemmän kuin antaa. Siitäpä tienestin saamma. Ja niin jäi kirjokantinen sampo Pohjan-akan hoviin viihdykkeeksi asiakkaille. Alkuun tuntui jopa väki lisääntyvän ja tuotto talolle asettuvan, vaan ajanmyötä alkoivat asiakkaat yhä enemmän viihtyä eteisaulan puolella. Rahansa rakohon laittoivat ja raharakkineen kahvasta tempoivat suuren voiton toivossa. Kyllähän kulho kilisi, ja enemmän kone kolikoita nieli kuin niitä ulos sylki. Vaan mistä sen tiesi, ehkä jo ensikerralla tilanne muuttuisi. Ajan myötä alkoi käydä selväksi että, lisääntyneestä asiakasmäärästä huolimatta kapakan kassavirta hiipui hiljalleen, silloin selvisi syyt myös Pohjan-akalle. Sepon sampo rahat nyysi asiakkailta, ja kapakalle jäi vain murennet. Niinpä sitten syksyn pimeänä iltana outoja mustiin pukeutuneita

kulkijoita murtautui Pohjan-akan hoviin sulkemisajan jälkeen. Ei niitä kiinnostanut oluet, ei terävämmätkään juomat. Ei kapakan kassalipas sisältöineen tai keittiön kaappien herkut. Eteisaulasta veivät kyläsepän takoman kirjokantisen rahantekorakkineen. Rantaan raahasivat mokoman. Veneeseen nostivat ja kauas merelle soutivat. Kun riittävän syvää tiesivät olevan nakkasivat rahtinsa mereen, kirjokannen antoivat asunnoksi ahvenoille. Tutki tapausta paikallinen virkavalta, mutta ei syyllisiä koskaan löytänyt. Elämä Pohjanakan hovissa palasi nopeasti entisiin uomiinsa. Ainoa ehkä mainitsemisen arvoinen seuraamus koko tapahtumasta oli porttikielto kahdelle vakioasiakkaalle.